

แผนพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
ตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

“... ข้าพเจ้าปลื้มใจที่งานในโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนดำเนินไปด้วยดี
และเกิดผลน่าพึงพอใจ โครงการช่วยให้ราษฎรในพื้นที่ห่างไกลช่วยตนเอง
และพึ่งพาตนเองได้ ...”

พระราชดำรัสพระราชทาน
เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ หอประชุมไพโรพะยอม
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

**แผนพัฒนามากลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
ตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔**

คำนำ

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และกรมส่งเสริมการเกษตร จัดทำแผนพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีเป้าหมายให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการดำเนินชีวิตสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เกษตรกรอื่นๆ ได้

แผนพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับนี้ ได้ยึดพื้นที่เป้าหมายการดำเนินงานที่คณะทำงานได้กำหนดไว้ในปี ๒๕๖๐ ประกอบด้วยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด และภาคใต้ ๔ จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนโครงการให้เป็นระบบ ครอบคลุมตั้งแต่การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมการผลิต กระบวนการกลุ่ม รวมถึงการจัดการทางการตลาด เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการกิจกรรมต่างๆ ทั้งระดับครัวเรือน และชุมชนให้เกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

คณะทำงานโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนฉบับนี้จะเป็นสื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ และเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของภาครัฐ ประชาชน และเอกชนที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโครงการให้บรรลุตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คณะทำงานโครงการ

มีนาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

บทที่ ๑	พระราชดำริ	๑
บทที่ ๒	วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	๔
บทที่ ๓	แนวทางการพัฒนา	๗
บทที่ ๔	การขับเคลื่อนโครงการ	๑๐
เอกสารอ้างอิง		
ภาคผนวก	รายชื่อกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ	๑๒

บทที่ ๑ พระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้โดยเสด็จพระราชดำเนิรพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ไปยังพื้นที่ชนบทที่ทุรกันดารห่างไกล ทรงพบว่ายังมีราษฎรที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ยากจน สุขภาพอนามัยไม่ดี ขาดโอกาสทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ จึงมีพระราชดำริให้ช่วยเหลือราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยทรงเลือกเด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายแรกของการพัฒนาด้วยทรงตระหนักว่า เด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต เป็นกลุ่มที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุด มีพระราชดำริให้ทำโครงการพัฒนาต่างๆ ทั้งด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย การส่งเสริมอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วย

การดำเนินงานที่ผ่านมา ทรงใช้สถานศึกษาหรือโรงเรียนเป็นฐานของการพัฒนา มีเด็กนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีครูเป็นผู้ขับเคลื่อน ส่วนราชการ เอกชน และชุมชน เป็นผู้สนับสนุนการพัฒนา มีพระราชดำริให้การพัฒนาเด็กและเยาวชนเหล่านั้นเป็นไปอย่างสมดุลทั้ง **ด้านพุทธิศึกษา** คือ ความรอบรู้วิชาการที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการศึกษาเรียนรู้ต่อไป **ด้านจริยศึกษา** คือ การมีศีลธรรมจรรยาที่ดี มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีสำนึกที่ดีต่อส่วนรวม **ด้านหัตถศึกษา** คือ ความรู้และทักษะในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดีต่องาน และเห็นคุณค่าของการทำงาน และ**ด้านพลศึกษา** คือ การมีสุขภาพแข็งแรง การกินอาหารที่ถูกต้อง และออกกำลังกายให้เหมาะสม รวมทั้งความสะอาดและสุขภาพโดยรวม โปรดเกล้าฯ ให้มีการดำเนินงานโครงการพัฒนาต่างๆ ตามลำดับมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๓ จนถึงปัจจุบัน ได้แก่ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โครงการนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการฝึกอาชีพ โครงการส่งเสริมสหกรณ์ โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยแม่และเด็กในถิ่นทุรกันดาร โดยมีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริ เป็นกระบวนการที่พัฒนาศักยภาพเด็ก และเยาวชนให้มีความรู้ สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง มีทักษะทางการอาชีพ การทำการเกษตร การแปรรูปอาหาร ศิลปหัตถกรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานในชีวิตประจำวัน เด็กและเยาวชนยังฝึกกระบวนการ กลุ่มและทำธุรกิจผ่านกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ซึ่งเด็กและเยาวชนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอด และพัฒนาเป็นอาชีพให้แก่ตนเองได้ เมื่อโรงเรียนดีแล้วก็จะ เป็นจุดขยายโอกาส และขยายความรู้ การปฏิบัติงานเข้าไปในชุมชน^๑ ขยายผลไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนทุรกันดาร เริ่มต้นจากครอบครัวของเด็กนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ เช่น โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ศูนย์การเรียนรู้ ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” เป็นต้น นอกจากนี้ราษฎรในชุมชนที่ไม่มีอาชีพ หรือมีแต่รายได้ ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทำโครงการส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนาศักยภาพ ของราษฎร ให้มีอาชีพเสริม โดยเน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมพื้นบ้าน ส่งเสริมการรวมกลุ่มกัน ทำงานในลักษณะของกลุ่มอาชีพหรือสหกรณ์ เช่น กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร กลุ่มทอผ้า ตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มจักสาน เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีมากกว่า ๑๐๐ กลุ่ม กระจายอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริมอาชีพประชาชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องครบวงจร มีพระราชดำริ ให้จัดตั้ง ร้านภูฟ้าขึ้น ในปี ๒๕๔๔ เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายผลผลิตต่างๆ ของกลุ่มอาชีพประชาชน ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร รายได้เสริมที่ราษฎรเหล่านี้ได้รับส่วนใหญ่นำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต และ กิจกรรมการศึกษาของบุตร

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตระหนักว่า การที่ประชาชน ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ ประชาชนเหล่านี้จะต้องทันต่อ เหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ต้องมีการเตรียมคนให้พร้อมที่จะรับสถานการณ์ ให้รู้จักปรับตัวในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ^๒ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และนำไปสู่การ ปฏิบัติ จึงทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ขึ้นในปี ๒๕๕๖ เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตของตนและครอบครัวในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างดีและมีความสุข โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเอง มีอาชีพมีรายได้ ทำให้สามารถปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัวได้ดีขึ้น มีกำลังสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลาน ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งอย่างมั่นคงและยั่งยืน^๓

^๑ พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานแก่คณะผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ ณ ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดา กรุงเทพมหานคร วันอังคารที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๗

^๒ พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสเสด็จฯ ไปในการประชุมสัมมนาครูโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก วันพุธที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๓๓

^๓ พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีเปิดการสัมมนาวิชาการโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ในชุมชน ตามพระราชดำริฯ ณ หอประชุมไพรพยอม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ในการพัฒนา ทรงให้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อให้ประชาชนดำรงชีวิตทางสายกลาง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมให้อยู่ในระดับพอเพียง ๒ ประการ คือ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม และดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ดังนี้

- ๑) ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต
- ๒) ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในทางการค้าแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง
- ๔) ไม่หยุดนิ่งที่จะหาหนทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ
- ๕) ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

บทที่ ๒

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๒.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อให้กลุ่มประชาชนในถิ่นทุรกันดารได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำเนินชีวิต ให้สามารถพึ่งตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ครัวเรือนมีความมั่นคงทางอาหาร มีรายได้ มีอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนมีความเข้มแข็งยั่งยืน สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

๒.๒ แนวคิดสำคัญ

๑) มุ่งส่งเสริมให้มีการผลิตอาหารในครัวเรือนเพื่อให้พอเพียงต่อการบริโภคก่อน หรือแบ่งปัน สมาชิกในชุมชนเป็นลำดับแรก ถ้าเหลือแล้วจึงนำมาจำหน่ายเป็นรายได้

๒) ให้มีการบูรณาการหน่วยงานในการขับเคลื่อนโครงการ ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และตัวประชาชนเอง ในรูปแบบการประสานความร่วมมือ ภายใต้กรอบและวัตถุประสงค์เดียวกัน โดยนำปัญหาของพื้นที่เป็นฐาน มีการรวมความคิดเห็น เพื่อที่จะทำการร่วมกัน ตามศักยภาพเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓) การพัฒนาเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ร่วมกันคิดร่วมกันทำ ส่งเสริมการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างยั่งยืน กลุ่มมีความเข้มแข็ง

๔) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการกลุ่ม การทำบัญชี ตลอดจนความรู้ทางวิชาการ เช่น การผลิต การแปรรูปถนอมอาหาร เป็นต้น รวมทั้งให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

๕) สนับสนุนกิจกรรมทางการตลาด เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้สามารถแข่งขันกับภาคธุรกิจอื่นๆ ได้

๒.๓ เป้าหมายการพัฒนา

๑) เพิ่มศักยภาพการพึ่งตนเองในระดับครัวเรือน

(๑) ด้านความมั่นคงทางด้านอาหาร

(๒) ด้านที่อยู่อาศัย

(๓) ด้านสถานะทางการเงินของครัวเรือน

- (๔) ด้านการศึกษา
- (๕) ด้านครอบครัวเป็นสุข

๒) เพิ่มศักยภาพความเข้มแข็งในระดับชุมชน

- (๑) ด้านการบริหารจัดการและกระบวนการกลุ่ม
- (๒) ด้านการผลิตของกลุ่ม
- (๓) ด้านการเงิน การบัญชี
- (๔) ด้านการตลาด
- (๕) ด้านการช่วยเหลือสังคม

๒.๔ พื้นที่เป้าหมาย

๑) พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๐ จังหวัด

(๑) จังหวัดกาฬสินธุ์	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๒) จังหวัดขอนแก่น	จำนวน ๖ กลุ่ม
(๓) จังหวัดชัยภูมิ	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๔) จังหวัดนครพนม	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๕) จังหวัดนครราชสีมา	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๖) จังหวัดบึงกาฬ	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๗) จังหวัดบุรีรัมย์	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๘) จังหวัดมุกดาหาร	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๙) จังหวัดมหาสารคาม	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๐) จังหวัดยโสธร	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๑) จังหวัดร้อยเอ็ด	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๒) จังหวัดเลย	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๓) จังหวัดศรีสะเกษ	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๔) จังหวัดสกลนคร	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๕) จังหวัดสุรินทร์	จำนวน ๖ กลุ่ม
(๑๖) จังหวัดหนองคาย	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๗) จังหวัดหนองบัวลำภู	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๘) จังหวัดอุดรธานี	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๑๙) จังหวัดอุบลราชธานี	จำนวน ๕ กลุ่ม
(๒๐) จังหวัดอำนาจเจริญ	จำนวน ๕ กลุ่ม

๒) ภาคใต้ จำนวน ๔ จังหวัด

(๑) จังหวัดพังงา	จำนวน ๓ กลุ่ม
(๒) จังหวัดระนอง	จำนวน ๓ กลุ่ม
(๓) จังหวัดกระบี่	จำนวน ๓ กลุ่ม
(๔) จังหวัดภูเก็ต	จำนวน ๓ กลุ่ม

๓) พื้นที่อื่นๆ ตามพระราชประสงค์

๒.๕ ระยะเวลา

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

๒.๖ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๑) สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นต้น
- ๓) กระทรวงศึกษาธิการ
- ๔) ภาครัฐและภาคเอกชนที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

บทที่ ๓

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา ๑ : การเพิ่มศักยภาพการพึ่งตนเองในระดับครัวเรือน

“ครัวเรือน” เป็นพื้นฐานและเป็นหน่วยเล็กที่สุดในสังคม มีความสำคัญในการพัฒนา จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างศักยภาพขั้นพื้นฐาน และการประกอบอาชีพในระดับครัวเรือนให้มีความเข้มแข็ง^๔ สามารถเลี้ยงตน และพึ่งตนเองได้ดียิ่งขึ้น ตามอัตภาพของตนเอง การที่ครัวเรือนมีความเข้มแข็งนั้น จะทำให้การพัฒนาในรูปแบบต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และจะเป็นการพัฒนาที่มีความยั่งยืนได้ต่อไป โดยมีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

๑) ด้านความมั่นคงทางด้านอาหาร

- (๑) ส่งเสริมการผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ทั้งการเพาะปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ ประมง ไม้ผล และอื่นๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยใช้การเกษตรแบบผสมผสาน ปลอดภัยจากสารพิษ
- (๒) ส่งเสริมการแปรรูป และถนอมอาหารไว้บริโภค
- (๓) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒) ด้านแหล่งที่อยู่อาศัย

- (๑) พัฒนาที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง สะอาด และปลอดภัย ตามอัตภาพ
- (๒) พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการอยู่อาศัย

๓) ด้านสถานะทางการเงินของครัวเรือน

- (๑) ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน
- (๒) ลดภาวะหนี้สิน
- (๓) ส่งเสริมการออม

๔) ด้านการศึกษา

- (๑) ส่งเสริมให้สมาชิกในครัวเรือนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ
- (๒) ส่งเสริมให้บุตรมีโอกาสดำเนินการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

^๔ พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานแก่ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ณ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กรุงเทพมหานคร วันศุกร์ที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๓๑

๕) ด้านครอบครัวเป็นสุข

- (๑) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมของสมาชิกในครอบครัว
- (๒) ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวประพฤติตนอยู่ศีลธรรม ไม่เล่นการพนัน ดื่มสุรา หรือยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
- (๓) ส่งเสริมสุขภาวะของครอบครัว

แนวทางการพัฒนา ๒ : การเพิ่มศักยภาพความเข้มแข็งในระดับชุมชน

“กลุ่ม” เกิดจากสมาชิกที่มีแนวคิด วัตถุประสงค์ และมีกิจกรรมในการดำเนินงานร่วมกัน เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มจะช่วยนำพาให้สมาชิก และชุมชน ไปสู่จุดหมายที่วางไว้ ถ้ากลุ่มมีความเข้มแข็ง พลังของกลุ่มจะช่วยบรรเทาความทุกข์หรือสภาพปัญหาที่แต่ละบุคคลมีอยู่ ซึ่งบางครั้งไม่อาจแก้ไขได้ด้วยตัวเอง ก็จะสามารถแก้ไขได้ด้วยพลังกลุ่ม กระบวนการกลุ่มนั้นจะช่วยสร้างกระบวนการทัศนหรือเปิดมุมมองใหม่ๆ ของสมาชิกเกิดพลังในการคิดริเริ่มและต่อรอง

เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเอง พร้อมกับการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีกิจกรรม ดังนี้

๑) ด้านการบริหารจัดการและกระบวนการกลุ่ม

- (๑) พัฒนากลุ่มให้มีโครงสร้างการบริหารงานกลุ่ม ในรูปแบบคณะกรรมการ
- (๒) ส่งเสริมให้กลุ่มมีกฎระเบียบข้อบังคับ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของสมาชิก ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมายของกลุ่ม
- (๓) ส่งเสริมให้กลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มร่วมกัน
- (๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการบริหารจัดการกลุ่ม รวมทั้งได้รับผลประโยชน์อย่างเหมาะสม เป็นธรรม

๒) ด้านการผลิตของกลุ่ม

- (๑) ส่งเสริมให้กลุ่มทำกิจกรรมการผลิตอย่างต่อเนื่อง ทั้งกิจกรรมลดรายจ่าย เช่น การปลูกพืชผักในลักษณะแปลงรวม การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ทำน้ำยาล้างจาน ฯลฯ และกิจกรรมสร้างรายได้ เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ศิลปหัตถกรรม ศิลปะประดิษฐ์ ฯลฯ
- (๒) ส่งเสริมให้กลุ่มมีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
- (๓) ส่งเสริมให้มีการใช้ภูมิปัญญา หรือวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสินค้าและบริการ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกในชุมชน

๓) ด้านการเงินและบัญชี

- (๑) ส่งเสริมให้กลุ่มมีการระดมทุนจากสมาชิก เพื่อเป็นทุนสำหรับกิจกรรมของกลุ่ม
- (๒) ส่งเสริมให้มีการออมทรัพย์
- (๓) ส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชีการเงิน ที่โปร่งใส และตรวจสอบได้

๔) ด้านการตลาด

- (๑) ส่งเสริมให้มีแหล่งจำหน่ายผลผลิตในชุมชน หรือพื้นที่อื่นๆ ตามความเหมาะสม
- (๒) สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในการแปรรูป เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน
- (๓) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ทางการตลาดให้แก่สมาชิก

๗) ด้านการช่วยเหลือสังคม

- (๑) ส่งเสริมให้กลุ่มจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์แก่สมาชิกและชุมชน
- (๒) ส่งเสริมให้กลุ่มช่วยเหลือสมาชิกที่อ่อนแอ

บทที่ ๔

การขับเคลื่อนโครงการ

โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินงานโดยอาศัยความร่วมมือ และการสนับสนุนจากหลายหน่วยงาน ทั้งการมีส่วนร่วมของภาคราชการ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกร ตามความเชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ ของหน่วยงานนั้นๆ การที่จะสามารถดำเนินงานได้อย่างคล่องตัวรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความเข้าใจและกำหนดบทบาทในการทำงานให้ชัดเจน และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการขับเคลื่อนโครงการ ดังนี้

- ๑) มีการจัดทำแผนการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละชุมชน ทั้งในระดับครัวเรือน และชุมชน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
- ๒) ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ แนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนากลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและสมาชิกโครงการ
- ๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเอง เกิดความมั่นคงทางอาหาร รวมทั้งในระดับชุมชน เพื่อให้กลุ่มมีศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ
- ๔) ส่งเสริมให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ การศึกษาดูงาน เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การผลิตสินค้าและบริการ รวมทั้งการบริหารจัดการกลุ่ม
- ๕) ส่งเสริมให้สมาชิกทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการตลาด การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรและการเข้าถึงแหล่งทุน
- ๖) สนับสนุนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน ทั้งในระดับท้องถิ่นและส่วนกลาง
- ๗) ส่งเสริมให้มีนวัตกรรมของชุมชน
- ๘) เก็บรวบรวมข้อมูล มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ อย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน
- ๙) ให้มีการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสมาชิกจะได้ปรับตัวได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

โครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สำนักงาน. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๒

โครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สำนักงาน. ประมวลพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดาร พุทธศักราช ๒๕๒๔ - ๒๕๕๓. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๔

มูลนิธิชัยพัฒนา, เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๗

ภาคผนวก

ภาคผนวก
รายชื่อกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ลำดับ ที่	ปีที่ เข้าร่วม	ชื่อกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง	ที่อยู่			
			หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนศรีสวัสดิ์	๗	นาบอน	คำม่วง	กาฬสินธุ์
๒	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านฮ่องฮี	๑๔	ยางตลาด	ยางตลาด	กาฬสินธุ์
๓	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนเมือง	๗,๘,๑๒	ดงลิง	กมลาไสย	กาฬสินธุ์
๔	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบึง	๕	หมู่ม่น	สมเด็จ	กาฬสินธุ์
๕	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านแกแปะ	๑๐	เชียงเครือ	เมืองกาฬสินธุ์	กาฬสินธุ์
๖	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโป่งแค	๖	ห้วยโจด	กระนวน	ขอนแก่น
๗	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านสว่าง-ชำโอง	๔	ห้วยเตย	ชำสูง	ขอนแก่น
๘	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านป่าหาวยั้ง	๔	เขาสวนกวาง	เขาสวนกวาง	ขอนแก่น
๙	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านแสนตอ	๘	บัวใหญ่	น้ำพอง	ขอนแก่น
๑๐	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาเสถียร	๘	ขามป้อม	เปือยน้อย	ขอนแก่น
๑๑	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนพริก	๗	โคกสง่า	พล	ขอนแก่น
๑๒	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วย	๓	หนองโดน	จตุรัส	ชัยภูมิ
๑๓	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านม่วง	๔	ดงบัง	คอนสาร	ชัยภูมิ
๑๔	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านชัยมงคล	๑๐	โป่งนก	เทพสถิต	ชัยภูมิ
๑๕	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหินกอง	๖	ห้วยบง	เมืองชัยภูมิ	ชัยภูมิ
๑๖	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบะเสียว	๖	หนองฉิม	เนินสง่า	ชัยภูมิ
๑๗	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองสะโน	๖	ดอนนางหงส์	ธาดูปนม	นครพนม
๑๘	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านเนินน้ำคำ	๑๐	โคกหินแฮ่	เรณูนคร	นครพนม
๑๙	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านพิมาน	๑,๓	พิมาน	นาแก	นครพนม
๒๐	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบะหว้า	๕,๗	ท่าเรือ	นาหว้า	นครพนม
๒๑	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยไหล่	๑	มหาชัย	ปากปลา	นครพนม
๒๒	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองโดน	๕	โนนตูม	ชุมพวง	นครราชสีมา
๒๓	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองพยอม	๔	ลู่เขว้า	หนองบุญมาก	นครราชสีมา
๒๔	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโพนสูง	๔	หมื่นไวย	เมืองนครราชสีมา	นครราชสีมา
๒๕	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดอนวัว	๑๐	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา
๒๖	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองหอย	๑	หนองหอย	พระทองคำ	นครราชสีมา

ลำดับ ที่	ปีที่ เข้าร่วม	ชื่อกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง	ที่อยู่			
			หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๒๗	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคำแคนพัฒนา	๖	นาแสง	ศรีวิไล	บึงกาฬ
๒๘	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านปรารณนาดี	๒	ป่าแฝก	พรเจริญ	บึงกาฬ
๒๙	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโสกโพธิ์	๔	บึงโขงหลง	บึงโขงหลง	บึงกาฬ
๓๐	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยเนียม	๑๐	คำแก้ว	โซ่พิสัย	บึงกาฬ
๓๑	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาตง	๓	นาตง	ปากคาด	บึงกาฬ
๓๒	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านระกาเสม็ด	๖	กันทรารมย์	กระสัง	บุรีรัมย์
๓๓	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านน้อย	๑๐	จันตุ่ม	พลับพลาไชย	บุรีรัมย์
๓๔	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนศิลา	๘	ยายแยมวัฒนา	เฉลิมพระเกียรติ	บุรีรัมย์
๓๕	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านพลับ	๘	หายโคก	พุทไธสง	บุรีรัมย์
๓๖	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านไร่โคก	๙	ลำไทรโยง	นางรอง	บุรีรัมย์
๓๗	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองเหือก	๓	หนองทุ่ม	วาปีปทุม	มหาสารคาม
๓๘	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงดอนมัน	๔	ขามเรียง	กันทรวิชัย	มหาสารคาม
๓๙	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านเหล่าน้อย	๑๐	เขวา	เมืองมหาสารคาม	มหาสารคาม
๔๐	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยทราย	๓	โนนราษี	บรบือ	มหาสารคาม
๔๑	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดงน้อย	๔	พระธาตุ	นาตูน	มหาสารคาม
๔๒	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านภู	๑	บ้านเป่า	หนองสูง	มุกดาหาร
๔๓	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคำชะอี	๔	คำชะอี	คำชะอี	มุกดาหาร
๔๔	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านชะโนด	๑,๒,๙	ชะโนดน้อย	ดงหลวง	มุกดาหาร
๔๕	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านป่าซาด	๑	ป่าไร่	ดอนตาล	มุกดาหาร
๔๖	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดอนม่วง	๗	ห้วยใหญ่	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร
๔๗	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านศรีสวัสดิ์	๕	ศรีแก้ว	เลิงนกทา	ยโสธร
๔๘	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านยางน้อย	๓	บึงแก	มหาชนะชัย	ยโสธร
๔๙	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดวน	๗	น้ำอ้อม	ค้อวัง	ยโสธร
๕๐	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านแคนน้อย	๑,๒	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	ยโสธร
๕๑	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนบ้านใหม่	๘	คำไผ่	ไทยเจริญ	ยโสธร
๕๒	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านปอภาร	๗	ปอภาร	เมืองร้อยเอ็ด	ร้อยเอ็ด
๕๓	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนฮาด	๓	ดงครั่งน้อย	เกษตรวิสัย	ร้อยเอ็ด
๕๔	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านผือฮี	๑๑	ดงแดง	จตุรพักตรพิมาน	ร้อยเอ็ด
๕๕	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาवल	๑๒	นาवल	พนมไพร	ร้อยเอ็ด
๕๖	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านมะหรี	๒	ภูเงิน	เสลภูมิ	ร้อยเอ็ด

ลำดับ ที่	ปีที่ เข้าร่วม	ชื่อกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง	ที่อยู่			
			หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๕๗	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านวังชมภู	๕	ทรัพย์ไพรวัลย์	เอราวัณ	เลย
๕๘	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดงน้อย	๔	ผาขาว	ผาขาว	เลย
๕๙	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านศรีโพธิ์	๑๓	นาซาว	เชียงคาน	เลย
๖๐	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านปากห้วย	๖	หนองผือ	ท่าลี่	เลย
๖๑	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาเจริญ	๕	ศรีฐาน	ภูกระดึง	เลย
๖๒	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนเปือย	๑๐	บึงมะลู	กันทรลักษ์	ศรีสะเกษ
๖๓	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบึงหมอก	๙	สัมปอ	ราษีไศล	ศรีสะเกษ
๖๔	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองเทา	๕	ตะดอ	เมืองศรีสะเกษ	ศรีสะเกษ
๖๕	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองกอง	๓	โคด	โพธิ์ศรีสุวรรณ	ศรีสะเกษ
๖๖	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนไชยงาม	๑๑	รุ่งระวี	น้ำเกลี้ยง	ศรีสะเกษ
๖๗	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคำเช่า	๔	ไร่	พรรณานิคม	สกลนคร
๖๘	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองแซ่	๕	ตองโขบ	โคกศรีสุพรรณ	สกลนคร
๖๙	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านพรสวรรค์	๑๓	ปลาไหล	เรณูนคร	สกลนคร
๗๐	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านประชาสุขสันต์	๖	ขมิ้น	เมืองสกลนคร	สกลนคร
๗๑	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโคกสามัคคี	๘	ต้นผึ้ง	พังโคน	สกลนคร
๗๒	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านว่าน	๔	บุแกรง	จอมพระ	สุรินทร์
๗๓	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านทัพไทย	๑๐	ทมอ	ปราสาท	สุรินทร์
๗๔	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านน้อย	๗	ตรว	ศรีณรงค์	สุรินทร์
๗๕	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านทุ่งราม	๔	ผักไหม	ศรีณรงค์	สุรินทร์
๗๖	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านตากแดด	๖	ตากูก	เขวาสินรินทร์	สุรินทร์
๗๗	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดงมัน	๘	คอโค	เมืองสุรินทร์	สุรินทร์
๗๘	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านศรีชมชื่น	๑๕	วังหลวง	เฝ้าไร่	หนองคาย
๗๙	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองแวง	๗	น้ำโมง	ท่าบ่อ	หนองคาย
๘๐	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านเปงจาน	๘	โพนแพง	รัตนวาปี	หนองคาย
๘๑	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนธาตุ	๑๓	คอกช้าง	สระใคร	หนองคาย
๘๒	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโสกกล้า	๑	แก้งไก่	สังคม	หนองคาย
๘๓	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโคกปากงู	๒	หนองเรือ	โนนสัง	หนองบัวลำภู
๘๔	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองเหิน	๖	นาด่าน	สุวรรณคูหา	หนองบัวลำภู
๘๕	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหัวนา	๑๓	หัวนา	เมืองหนองบัวลำภู	หนองบัวลำภู
๘๖	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาเจริญ	๘	วังทอง	นาวัง	หนองบัวลำภู

ลำดับ ที่	ปีที่ เข้าร่วม	ชื่อกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง	ที่อยู่			
			หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๘๗	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านอาบช้าง	๕	กุดดิงเก้	นากลาง	หนองบัวลำภู
๘๘	๒๕๕๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ผู้ปลูกข้าวหอมอินทรีบ้านนาผาง	๒	ห้วย	ปทุมราชวงศา	อำนาจเจริญ
๘๙	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านสร้างถ่อน้อย	๑๓	สร้างถ่อน้อย	ห้วยตะพาน	อำนาจเจริญ
๙๐	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองแห่	๑	นายม	เมืองอำนาจเจริญ	อำนาจเจริญ
๙๑	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนธาตุ	๕	พนา	พนา	อำนาจเจริญ
๙๒	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านเปือย	๑	เปือย	สืออำนาจ	อำนาจเจริญ
๙๓	๒๕๕๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนสังวาลย์	๖	บ้านโคก	สร้างคอม	อุดรธานี
๙๔	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านทับกุง	๑	ทับกุง	หนองแสง	อุดรธานี
๙๕	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาดีสร้างบง	๔	ผาสุก	กุมภวาปี	อุดรธานี
๙๖	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองคอนแสน	๘	สามพร้าว	เมืองอุดรธานี	อุดรธานี
๙๗	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนทอง	๗	เชียงเพ็ง	กุดจับ	อุดรธานี
๙๘	๒๕๕๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงวิสาหกิจชุมชน ท่องเที่ยวการเกษตรบ้านบัวเต็ง	๔	ท่าช้าง	สว่างวีระวงศ์	อุบลราชธานี
๙๙	๒๕๕๗	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนแวงชั้น	๒	โคกแสง	นาจะหลวย	อุบลราชธานี
๑๐๐	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านท่าเมือง	๑๐	ท่าเมือง	ดอนมดแดง	อุบลราชธานี
๑๐๑	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนเมืองน้อย	๑๑	คูเมือง	วารินชำราบ	อุบลราชธานี
๑๐๒	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดอนใหญ่	๗	ขุหลุ	ตระการพืชผล	อุบลราชธานี
๑๐๓	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคอกวัว	๑๐	เขาพนม	เขาพนม	กระบี่
๑๐๔	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านเกาะไทร	๙	ปากสีย	เหนือคลอง	กระบี่
๑๐๕	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านตันทั้ง	๗	คลองยาง	เกาะลันตา	กระบี่
๑๐๖	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดินเป็ด	๒	ลำภี	ท้ายเหมือง	พังงา
๑๐๗	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนากลาง	๙	โคกกลอย	ตะกั่วทุ่ง	พังงา
๑๐๘	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านกะปง	๑-๔	กะปง	กะปง	พังงา
๑๐๙	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาก	๕	ฉลอง	เมืองภูเก็ต	ภูเก็ต
๑๑๐	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านป่าคลอก	๒	ป่าคลอก	ถลาง	ภูเก็ต
๑๑๑	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านทุ่งทอง	๗	กะทู้	กะทู้	ภูเก็ต
๑๑๒	๒๕๕๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางไทร	๘	มะมุ	กระบุรี	ระนอง
๑๑๓	๒๕๕๙	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบุรีรัมย์	๑	โนนงใต้	ละอุ่น	ระนอง
๑๑๔	๒๕๖๐	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางปรุ	๗	กะเปอร์	กะเปอร์	ระนอง

ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๓๕๘-๓๒๓-๙

แผนพัฒนากลุ่มโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ออกแบบและจัดพิมพ์โดย

กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พิมพ์ครั้งแรก มีนาคม ๒๕๖๑

จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

